שי מגאנון וגרואגך הצוחק

אירלנד

שי מגאנון נולד בבוקר, קיבל את שמו בצהריים ובערב הלך לבקש את ידה של בת מלך ארין, שהיא אירלנד של היום.
"אתן לך את בתי" אמר מלך ארין "אך קודם תלך ותמצא מדוע גרואגך הצוחק הפסיק לצחוק. כי קודם הוא צחק תמיד וצחק כל כך חזק שכל העולם שמע אותו. מאחורי הארמון שלי עומדות שתים-עשר יתדות. על אחת-עשרה מהן תקועים ראשים של בני מלכים שביקשו את ידה של בתי, אך לא הצליחו להשיג מה שרציתי. הורדתי את ראשיהם כשחזרו ללא תשובה, ואני חושש שראשך יתקע על היתד השתים-עשר, אלא אם תספר לי מדוע גרואגך חדל לצחוק.
שי מגאנון לא ענה כלום והלך לחפש תשובה לשאלתו של המלך, מדוע גרואגך שותק.
הוא עבר עמק בצעד אחד, גבעה בקפיצה אחת והלך יום שלם. אז הגיע לבית. בעל הבית שאל אותו מי הוא והוא ענה: "אדם צעיר שמחפש עבודה." בעל הבית אז אמר שהוא זקוק לאדם שיטפל בעדר שלו. "אם תעבוד בשבילי, יהיה לך מקום עבודה טוב, אוכל טוב ביותר שרק ניתן למצוא ומיטה רכה לשכב עליה."
שי מגאנון הסכים לעבוד אצלו וקיבל את ארוחת הערב. כשגמר אמר בעל הבית "אני גרואגך גאיר; עכשיו, כשהסכמת לעבוד אצלי ואכלת ארוחת ערב תלך לישון על מיטת משי."

למחרת אמר גרואגך לשי מגאנון: "לך והוציא את חמשת פרות הזהב שלי ואת הפר ללא קרניים, והביא אותם למרעה. אך כשהם רועים דאג שלא יתקרבו לאדמות של הענק."
הרועה החדש הוציא את העדר למרעה
וכשהתקרב לאדמות הענק ראה שהשטח מיוער ומוקף בחומה גבוהה. הוא נשען בגבו על החומה והרס קטע ממנה. אחר כך נכנס פנימה, נשען על החומה מצד שני והרס קטע נוסף. אזי הביא את חמשת פרות הזהב ואת הפר ללא קרניים לאדמות הענק. בעצמו הוא טיפס על עץ, אכל ממנו את התפוחים המתוקים ואת החמוצים זרק למטה, לעדר של גרואגך הצוחק.
מיד נשמע רעש ביער, עצים צעירים התכופפו והישנים נשברו. הרועה הביט וראה ענק בעל

חמישה ראשים עובר בין העצים, שניגש אליו ואומר: "ייצור עלוב! איזה חוצפה זו לבוא לאדמות שלי ולהטריד אותי? אתה אולי גדול מדי לנגיסה אחת, אבל קטן מדי לשתי נגיסות. כעת אפרק אותך לחתיכות."
"אתה פרא מסריח" אמר הרועה "אינך מפחיד אותי" וירד מהעץ. הם התחילו להלחם והרעש היה כה גדול שלא היה בעולם מי שלא שמע את קרב שלהם.
הם נלחמו מאוחר בערב ואז ידו של הענק הייתה על העליונה, והרועה חשב שהענק יהרוג אותו וההורים שלו כבר לא יראו אותו, והוא לא יתחתן עם בת מלך ארין. ואז הוא אימץ את לבו, קפץ על הענק ועם המכה הראשונה הפיל אותו לברכיים, עם השניה זרק אותו על גבו.
"הכנעתי אתך. אתה גמור עכשיו!" אמר הרועה. הוא הוציא סכין, כרת את חמשת הראשים של הענק, חתך את הלשונות ואת הראשים זרק מעבר לחומה. הוא הכניס את הלשונות לכיס וחזר עם העדר הביתה. אותו הערב גרואגך לא מצא מספיק כדים כדי להכיל את כל החלב של חמשת פרות הזהב שלו.
אך כשהרועה היה בדרך הביתה, בן המלך טיסאן בא ואסף את הראשים של הענק ותבע את ידה של הנסיכה, כאשר גרואגך יצחק שוב.
אחרי ארוחת הערב הרועה לא אמר מילה לבעל הבית, אלא הלך לישון במיטה הרכה שלו. למחרת בבוקר קם הרועה לפני בעל הבית והדבר הראשון שאמר לגרואגך היה: "מדוע אינך צוחק, אתה, שצחקת כל כך חזק שכל העולם שמע אותך?"
"אני מצטער" ענה גרואגך "שהנסיכה של ארין שלחה אותך הנה."
"אם לא תאמר לי מרצון, אעשה כך שתגיד לי" ענה הרועה, עשה פרצוף כל כך מאיים שפחד היה להביט עליו והתחיל לרוץ בבית כמו משוגע. הוא לא מצא כלום שיכול היה להכאיב לגרואגך, אלה רק כמה חבלים מעור הכבשים שתלויים היו על הקיר.
הוא הוריד אותם וקשר בהם את גרואגך כך שבהנות רגליו התקרבו לאוזניו.
כשגרואגך ראה שאין לו ברירה אמר: "אספר לך, אם תשחרר אותי."
אז הרועה הוריד ממנו את החבלים, שניהם התיישבו ביחד וגרואגך סיפר:
"חייתי בבית הזה עם שנים-עשר הבנים שלי. אכלנו, שתינו, שיחקנו בקלפים ונהנינו מהחיים.

אך יום אחד, כשכך ישבנו, ארנבת חומה קפצה על התנור, פיזרה את האפר וברחה. היא גם באה למחרת, אך כשבאה היינו כבר מוכנים, אני ושנים-עשר בניי. כשהיא פיזרה את האפר וברחה רצנו אחריה ועקבנו אחריה עד ירדה לעמק. שם ראינו אור. המשכנו לרוץ עד שהגענו לארמון גדול ושם מצאנו אדם בשם פרצוף-צהוב, בעל שתים-עשרה בנות, והארנבת ישבה שם קשורה קרוב לנשים.
"סיר גדול עם עוף ענק רתח על האש ובעל הבית אמר לי: "כאן בצד מונחים מחצלאות קני סוף. כנס ושב עליהם עם אנשיך."
"הוא נכנס לחדר שני והביא שתי יתדות, אחת מעץ, שניה מברזל, ושאל איזו מהן אני רוצה. אמרתי שאת היתד מברזל, כי חשבתי שאם יתקיף אותי אתגונן טוב יותר עם יתד מברזל.
פרצוף-צהוב נתן לי את היתד והזמין אותי לקחת כמה שרק אוכל להוציא מהעוף שבסיר ביתד זו. אני הצלחתי להוציא רק חלק קטן מהעוף, ובעל הבית הוציא את היתר עם יתד העץ שלו. אנחנו צמנו אותו הלילה, והוא, עם שתים-עשרה בנותיו אכלו את העוף ואת העצמות זרקו עלינו.
"כך נשארנו כל הלילה כשהעצמות מכות לנו בפרצופים. למחרת, כשרצינו ללכת, בעל הבית ביקש שאמתין. הוא הוציא מהחדר הסמוך שתים-עשרה טבעות ברזל ואחת מעץ ואמר: "אשים את הטבעת מעץ על צווארך או לחילופין את שתים-עשרה הטבעות ברזל על צווארי בניך. אמרתי לו שישים את טבעות הברזל על בניי. הוא שם להם את טבעות הברזל ואת טבעת העץ שם על צווארו, ואז הוא התחיל להדק את הטבעות עד שחתך את הראשים של בני ואת גופותיהם זרק החוצה, אך לצווארו לא קרה כלום.
"אחרי שהרג את בניי הוא תפס אותי וקילף את עורי מהגב ובמקומו שם עורו של כבש שחור. העור של הכבש צמח עלי ועכשיו מדי שנה אני גוזז את עצמי וכל הגרביים שלי הם מהצמר שגדל על גבי."
כשגרואגך גמר את הסיפור הוא הראה לשי הרועה את הצמר השחור הצומח על גבו.
אחרי ששי מגאנון שמע כל זאת אמר: "עכשיו אני יכול להבין מדוע אינך צוחק. אבל האם הארנבת עדיין באה הנה?"
"אכן היא באה" אמר גרואגך.
הם התיישבו לשולחן למשחק קלפים ובאמת אחרי זמן קצר הופיעה הארנבת, ולפני שיכלו לעצור

אותה, ברחה שוב. אבל הרועה רץ אחרי הארנבת וגרואגך אחרי הרועה והם רצו כמה שרגליהם יכלו לשאת אותם. וכשהגיעו לארמון בו נהרגו שנים-עשר הבנים של גרואגך הרועה תפש את הארנבת ברגליה האחוריות ורצץ אותה על קיר הארמון. ראש הארנבת נפל לחדר הראשי של הארמון, לרגליו של בעל הבית.
"מי זה הרג את חיית המחמד שלי?" זעק פרצוף-צהוב.
"אני" ענה הרועה "ואילו הארנבת שלך הייתה מתנהגת כראוי היא יכלה לחיות היום."
גרואגך והרועה עמדו ליד התנור שעליו התבשלה ציפור גדולה בסיר. בעל הבית הביא להם שתי יתדות, אחת מעץ ושניה מברזל ושאל איזו מהן ירצו. "אקח את היתד מעץ" אמר הרועה, את הברזל תוכל לשמור לעצמך."
הוא ניגש לסיר והוציא עם יתד העץ את כל העוף, פרט לחתיכה קטנה ביותר. ואז הוא וגרואגך אכלו כל הלילה. למחרת הביא בעל הבית שתים-עשרה טבעות ברזל וטבעת עץ אחת ושאל את הרועה איזה הוא רוצה.
"מה אעשה עם שתים-עשרה טבעות, כשאנחנו רק שנינו? אקח זו מעץ." הוא שם את טבעת העץ על צווארו ואת שתים-עשרה טבעות הברזל שם על צוואריהן של שתים-עשרה הבנות של פרצוף-צהוב ואמר: "עכשיו אהדק את הטבעות שעל בנותיך אלא אם תחזיר לחיים את שנים-עשרה הבנים של גרואגך, ושהם יהיו בריאים וחזקים כפי שהיו קודם.
בעל הבית יצא וחזר עם שנים-עשר הבנים.
וכשגרואגך ראה את בניו חיים ובריאים כמו קודם, הוא צחק צחוק גדול, עד בכל העולם המזרחי שמע את צחוקו.
אבל אז אמר שי מגאנון לגרואגך: "לא טוב שצחקת, כי בת מלך ארין תתחתן ביום שנשמע צחוקך."
"אז אנו חייבים למהר" ענה גרואגך, והם יצאו מיד לדרך, שי מגאנון, גרואגך ושנים-עשר הבנים שלו. אך כשהגיעו לקרבת ארמונו של המלך, היה שם דוחק כזה שלא יכול היה איש לעבור. "אנו חייבים לפנות לנו דרך" אמר הרועה. "אכן כך" ענה גרואגך; והם התחילו לזרוק את האנשים הצדה או אחד על השני וכך הגיעו עד שער הארמון.
כשנכנסו, בת המלך ובן המלך מטיסאן כרעו בדיוק על ברכיהם לקראת טכס הנשואים. הרועה הושיט את ידו והכה את בן המלך כך שזה התגלגל אל

מתחת לשולחן בצד שני של האולם.
"מי הנבל שנתן את המכה?" שאל מלך ארין.
"אני זה" ענה הרואה.
"למה הכית את האיש שזכה בבתי?"
"כי זה אני שזכיתי בה, לא הוא; ואם אינך מאמין, הנה גרואגך בעצמו. הוא יספר לך את הכל מהתחלה עד הסוף ואני אראה לך את הלשונות של הענק."
ואז קם גרואגך וסיפר למלך איך שי מגאנון היה לרועה אצלו ורעה את חמשת פרות הזהב ואת הפר בלי קרניים. איך הוא כרת את הראשים של הענק, הרג את הארנבת הקסומה והחיה את שנים-עשר בניו.
"והוא" המשיך גרואגך "האיש היחידי בעולם כולו שסיפרתי לו מדוע הפסקתי לצחוק והוא גם היחיד שראה את הצמר השחור הצומח על גבי."
כשמלך ארין שמע את סיפורו של גרואגך וראה את לשונות הענק, אמר לשי מגאנון לכרוע ליד בתו והם נישאו במקום.
את בן מלך טיסאן זרקו לכלא, ולמחרת שרפו את המתחזה על מוקד.
חגיגות החתונה נמשכו תשעה ימים והיום האחרון היה טוב מזה הראשון.